

บรรณานุกรม

- กนก วงษ์ตระหง่าน. การเมืองในระบบอบประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- กมล สมวิเชียร. ประชาธิปไตยกับสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2516.
_____. ประชาธิปไตยคืออะไร. วารสารการเมืองสำหรับประชาชน
1 (มกราคม 2516) : 10 - 18.
- กระมล ทองธรรมชาติ. การปกครองและประชาธิปไตยของไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2519.
_____. วิวัฒนาการของระบบรัฐธรรมนูญไทย. กรุงเทพมหานคร : ดวงดีการพิมพ์,
2524.
- กิตติ อมตชีวิน. การเรียนรู้ทางการเมืองในลัทธิประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษา :
ศึกษาทดลองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสุทธิสะอาด. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- เกรียง กীরติกร. ประชาธิปไตยกับการเมือง. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช,
2517.
- โกสินทร์ รังสยาพันธ์. การศึกษาเกี่ยวกับสังคม เศรษฐกิจและการเมือง. วารสารวิทยจารย์
85 (มิถุนายน 2530) : 21.
- โกสินทร์ วงศ์สุรวัฒน์. ความเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2520.
กรุงเทพมหานคร : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2519.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนา
ประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ, 2528.
- จรรยา ไบลบุญย์. ธรรมชาติและกระบวนการเรียนรู้. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ม.ป.ป. (อัครสำเนา)
- จรรยา สุภาพ. ประชาธิปไตยกับการพัฒนาการ เศรษฐกิจและระบอบการเมือง. กรุงเทพมหานคร
: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2514.

- จันทนีย์ พานิชยพล. ความเคลื่อนไหวทางการศึกษา. วารสารการศึกษาแห่งชาติ
23 (เดือนเมษายน - พฤษภาคม 2532) : 73.
- _____. ความเคลื่อนไหวทางการศึกษา. วารสารการศึกษาแห่งชาติ 23 (เดือนมิถุนายน
- กรกฎาคม 2532) : 78.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะรัฐศาสตร์. การเมืองและสังคม. กรุงเทพมหานคร :
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.
- _____. คณะครูศาสตร์. ภาควิชาสารัตถศึกษา. เอกสารประกอบการสอนวิชา 411600
หลักและพื้นฐานการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาสารัตถศึกษา
คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ฉวีวรรณ กฤษลินชัย. บทบาทของครูตามการรับรู้ของตนเองในการเสริมสร้างค่านิยมและ
บุคลิกภาพประชาธิปไตยให้แก่ักเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- ฉันทนา ธัญญะ เศรษฐ. ขบวนการนักศึกษาไทยกับการพัฒนาประชาธิปไตย. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ชนิดา รัชพลเมือง, รัตนา คุณสวัสดิ์และประภาศรี สีหอำไพ. แนวโน้มการศึกษาใน
ระบบโรงเรียนในช่วงระยะแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 และ 7
รายงานการวิจัยคณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. ประชาธิปไตย สังคมนิยม คอมมิวนิสต์กับการเมืองไทย. กรุงเทพ-
มหานคร : สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2523.
- เชียรศรี วิวิธลิริ. จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการศึกษา
ผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2527.
- โชลิทธิ์ ดันตยกุล. ศาลาประชาธิปไตยกับการเรียนรู้ทางการเมือง. วิทยานิพนธ์ปริญญา
โทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- ณัฐพล ชันธโชย. อุดมการณ์ประชาธิปไตยของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร. วารสารพัฒนาบริหาร
ศาสตร์. 16 (เมษายน 2519) : 155.
- ทิพาพร วรรณประภา. บทบาทครูกับการพัฒนาท้องถิ่น. วารสารพัฒนาชุมชน 21 (มิถุนายน
2525) : 40.

ทินพันธ์ นาคะตะ. แผนพัฒนาระบบการ เมืองการบริหารไทยในทศวรรษ 1980.

กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์,
2526.

_____. ประชาธิปไตย : ความหมาย มีปัจจัยเอื้ออำนวยและการสร้างจิตใจ. ในการสัมมนา
ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงมหาดไทย เรื่องประชาธิปไตยในการปฏิบัติ, หน้า109-122.

กรุงเทพมหานคร : บริษัท มพิศการพิมพ์ จำกัด, 2527.

ธานินทร์ กรัยวิเชียร. ระบอบประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2520.

ธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัย. คณะรัฐศาสตร์. ลักษณะบางประการของสถาบันสังคมไทยที่มี

อุปสรรคต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานคร
การพิมพ์, 2515.

นิพนธ์ ศศิธร. รวมบทความการศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร :

โครงการตำรามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2524.

นวลเพ็ญ วิเชียรโชติและวีรยุทธ วิเชียรโชติ. อารยะประเทศ. กรุงเทพมหานคร :

สำนักพิมพ์ประชาชนจำกัด, 2517.

_____. อารยะประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บริษัทประชาชน จำกัด,

2517.

_____. จิตวิทยาการเรียนการสอนจริยศึกษาแบบสืบสวน - สอบสวน ฉบับบูรณาการ.

ม.ป.ท. : 2524.

นงลักษณ์ พหลเวชช์, บรรณาธิการ. นานาทรรศนะ : การขยายการศึกษาภาคบังคับ.

วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 21 (เดือนมิถุนายน - กรกฎาคม 2530) : 23-51.

บรรพต วีระสัย, สุรพล ราชภัณฑารักษ์และบวร ประพฤติดี. รัฐศาสตร์ทั่วไป.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2526.

บรรพต วีระสัย. หลักทางพุทธศาสนากับประชาธิปไตย. ม.ป.ท., 2527.

บัญญัติ ใจบรรจง. การศึกษาภาคบังคับ หลักการ จุดมุ่งหมายและแนวทางปฏิบัติ.

วารสารการศึกษาแห่งชาติ 21 (มิถุนายน - กรกฎาคม 2530) : 9-17.

บุญรัตน์ ผิวเหลือง. การปลูกฝังประชาธิปไตยในโรงเรียน. ครู 2 (เมษายน 2521) :

14 - 15.

ประคอง ภรรณสุด. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2529.

ประภาพรรณ ไชยวงศ์. การขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น. วารสารการศึกษาแห่งชาติ 21 (มิถุนายน - กรกฎาคม 2530) :
64 - 65.

..... . การติดตามผลโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ใน เขต
ชนบทยากจน 38 จังหวัด. วารสารการศึกษาแห่งชาติ 23 (เดือน เมษายน -
พฤษภาคม 2532) 45-50.

ประยูทธ ลิทธิพันธ์. คำมรยพระบาทพระพุทธเจ้าหลวง. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
สยาม, 2514.

ประหยัด หงษ์ทองคำ. การปกครองและการเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

พันธุสุรย์ ลดาวัลย์, ม.ล.และคณะ. ทางเลือกในอนาคตของสังคมไทย : ในทรรศนะของ
นักวิชาการ. เชียงใหม่ : ธนบรรณการพิมพ์, 2527.

พฤทธิสาธ ชูผล. ความล้มเหลวของระบบการศึกษาไทยในการจรรโลงระบอบประชาธิปไตย.
อักษรศาสตร์วิจารณ์ 2 (กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2518) : 41 - 52.

เพ็ญจันทร์ ทัพประเสริฐ. การวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์เกี่ยวกับการจัดการศึกษามัธยมศึกษาของ
ไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

เพ็ญสิริ จีระเศษากุล. ปรัชญาการศึกษาประสพการณ์นิยม. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก ม.ป.ป.

พจน์ สะเพียรชัย. ลักษณะของการศึกษาในระบบสังคมไทยที่กำลังเปลี่ยนแปลง. ใน พัฒนาวิวัฒนาการ,
หน้า 90. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานทดสอบวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร,
2516.

..... . ลักษณะสังคมไทยที่กำลังเปลี่ยนแปลง. ใน พัฒนาวิวัฒนาการ . หน้า 12.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สยามการพิมพ์, 2516.

พรทิพย์ สุวรรณโรจน์. นโยบายการศึกษากับการพัฒนาประเทศ. วารสารการศึกษาแห่งชาติ
23 (ตุลาคม 2531 - มกราคม 2532) : 54-55.

- พรศักดิ์ ผ่องแผ้วและสายทิพย์ สุกดีพันธ์. การเมืองของเด็ก. กรุงเทพมหานคร :
เจ้าพระยาการพิมพ์, 2526.
- ภิญโญ สาธร. รัฐศาสตร์การศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด,
2530.
- มนตรี เจนวิทย์การ. บทบาทของกลุ่มผลประโยชน์ที่มีต่อรัฐบาล ระบบราชการ ประชาชน
และการพัฒนาประเทศ. โครงการปรับปรุงระบบราชการ (กันยายน 2528)
141-146.
- มัทธนา ปิยะมาดา. การสำรวจคุณลักษณะของครูในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา - ธนบุรี. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2511.
- ยุพดี กระจ่างวงศ์. ทรรศนะของนักสังคมวิทยาไทยต่อการจัดประสบการณ์ในการศึกษาภาคบังคับ
พุทธศักราช 2534. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- แรมสมร อยู่สถาพร. ขั้นตอนในการสร้างหลักสูตรประถมศึกษา. เอกสารคำสอนวิชา
413601 การสร้างหลักสูตรประถมศึกษา ภาควิชาประถมศึกษา ภาควิชาประถมศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ลาวัณย์ รักไทยดี. การส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยในนักเรียนของครูในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของตนเอง. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ลิขิต อีร์เวคิน. การเมืองการปกครองของไทย. กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2528.
- วิรัช จงอยู่สุข. การประถมศึกษา. ม.ป.ท. : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะวิชาครุศาสตร์
วิทยาลัยครูนครสวรรค์, 2531.
- วิสุทธิ โฟธิแทน. ประชาธิปไตย แนวความคิด และตัวแบบประเทศไทยในอุดมคติ.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2524.
- วุฒิชัย จำนงค์. การเรียนรู้ ทฤษฎีเบื้องต้นและการประยุกต์. กรุงเทพมหานคร :
เจริญรัตน์การพิมพ์, 2521.
- วีรยุทธ วิเชียรโชติ. แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาคลอดซีฟและการพัฒนาสังคมอารยนิยม.
วารสารสังคมศาสตร์ปริทัศน์ 9 (2511) : 60.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. รายงานการศึกษานำร่อง (Pilot Study) เรื่องการฝึกหัดครู
และสถาบันฝึกหัดครูในอนาคต. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ,
2529.

ศึกษาธิการ, กระทรวง, ประวัติกระทรวงศึกษาธิการ 2435 - 2517, กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์คุรุสภา, 2517.

สันต์ ธรรมบำรุง, การสอนสังคม, กรุงเทพมหานคร : บริษัทการพิมพ์, 2523.

สัมพันธ์ พันธุ์ฤกษ์, การวัดและประเมินผลทางการศึกษา, ขอนแก่น : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2525.

สามัญศึกษา, กรม, คู่มือนิเทศกรรมการศึกษาการสอนประชาธิปไตย, กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์คุรุสภา, 2518.

สาโรช บัวศรี, ความคิดบางประการในวิชาการศึกษา, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทย
สัมพันธ์, 2514.

_____. ความหมายของประชาธิปไตยในแง่ของการศึกษา, พื้นฐานการเมืองและ
การปกครองไทย, กรุงเทพมหานคร : กรมการฝึกหัดครู, 2520.

สุขุม นวลสกุล, วิทยา นภาศิริกุลกิจ และวิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ, การเมืองและการปกครองไทย,
พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2529.

สุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย, สาขาวิชารัฐศาสตร์, ปัญหาการเมืองไทยปัจจุบัน,
พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,
2529.

_____. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์, มนุษย์กับการเรียนรู้, พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร
: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2525.

สุชีพ ปุณฺณานุกาฬ, คุณลักษณะพิเศษแห่งพระพุทธศาสนา, พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์เฟื่องนคร, 2511.

สุนทร จันทรศรี, การประถมศึกษากับประชาธิปไตย, กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, บ.ป.ป.

สุมินทร์ จุฑาทูร, การกล่อมเกลாத่างการเมืองโดยใช้แบบเรียนหลวง เป็นสื่อในสมัยรัชกาลที่ 5
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

สุวนัย ทองนพ, ประชาชนและสถาบันสังคมเพื่อวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย, ในการสัมมนา
ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ประชาธิปไตยในทางปฏิบัติ, หน้า
123-136, กรุงเทพมหานคร : บริษัท บริษัทการพิมพ์ จำกัด, 2527.

เสรี ไชยสุด, สิทธิและหน้าที่ของประชาชน, วิทยานิพนธ์ วิทยาลัยการทัพบก,
2509, (อัดสำเนา).

- สมบูรณ์ สุขสำราญ. อุดมการณ์ของชาติ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน
เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2527.
- สำนักเลขาธิการรัฐมนตรี. ราชกิจจานุเบกษา. (ฉบับพิเศษ) 97. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2523.
- สำเร็จ ประเสริฐสุข. รูปแบบและวิธีการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารการศึกษา
แห่งชาติ 23 (เดือนเมษายน - พฤษภาคม 2532) ; 19-35.
- ทรรษา ประนอมสกุล. ทรรศนะของนักเศรษฐศาสตร์ไทยต่อการจัดประสบการณ์ในการศึกษา
ภาคบังคับ พุทธศักราช 2534. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2526.
- หยุด แสงอุทัย. คำบรรยายกฎหมายรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2512.
- อมร รักษาสัตย์. การปกครองระบอบประชาธิปไตย. ใน คู่มือนิเทศการศึกษาการสอน เรื่อง
การปกครองของประเทศไทย, หน้า 42. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมการ
ศาสนา, 2514.
- อรรถ พงษ์วาท. การศึกษากับการเมือง. วารสารรัฐศาสตร์ 11 (มกราคม - มีนาคม
2526) : 9-27.
- เอนก สิทธิประศาสน์. การพัฒนาการบริหารราชการในระดับตำบล หมู่บ้านให้สอดคล้อง
กับแนวความคิดในการพัฒนาประชาธิปไตยในทางปฏิบัติ. ใน การสัมมนาผู้บริหาร
ระดับสูงของกระทรวงมหาดไทย เรื่องประชาธิปไตยในทางปฏิบัติ, หน้า 175 - 190
กรุงเทพมหานคร : บริษัทพิมพ์การพิมพ์จำกัด, 2527.
- อุทัย หิรัญโค. ประชาธิปไตย. สารานุกรมศัพท์ทางรัฐศาสตร์, 2524: 160-179.
- เอกกมล สายจันทร์. อิทธิพลทางการเมืองที่มีต่อการศึกษาของไทย นโยบายและการจัด
การศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์สาร 2 (ตุลาคม-ธันวาคม 2523) : 25-32.
- อำนาจ เย็นสบาย. อำนาจรัฐ : การฝึกหัดครู หนทางมุ่งสู่ประชาธิปไตย. วารสารครู
ปริทัศน์ 1 (เมษายน 2519) : 83-95.

ภาษาต่างประเทศ

Blaice, Theodore, and Baumgarther, C. The Challenge of Democratic.
New York : McGraw - Hill Book Company, 1956.

Dawson, Richard E., and Prewitt Kenneth, Political Socialization.
Boston : Little Brown, 1969.

Gondon, Mork M.A. in John, Jarolimek. Social Studies in Elementary
Education. New York : Macmillan Company, 1967.

John, Dewey. Democracy and Education. New York : Free Press, Fourth
Prenting, 1968.

John, Jarolimek. Social Study in Elementary Education. New York:
Mcmillan Company, 1967.

Laki, H.J. Democracy., Encyclopaedia of Social Science. 1940 : 76-85,
อ้างถึงใน สุจิต บุญบงการ. การพัฒนาทางการเมืองของไทย : ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง
ทหาร สถาบันทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

Merriam, C.E. The New Democracy and the new Despotism, New York :
McGraw - Hill Book Company, 1939.

Michaelis, John U. Social Studies for Children in a democracy. New
York : Prentice -all, 1933.

Ranny, Austin. The Government of men. New York : Holt, Rinchart and
Company, 1958.

Schneideman, Rose. Democratic Education in practics. New York :
Har and Brothers publishers, 1965.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญทางการ เมืองการปกครอง

ที่ได้รับการ เสนอชื่อจากผู้ทรงคุณวุฒิ

ชื่อ	ตำแหน่ง ในขณะ เก็บข้อมูล
1. ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ	คณบดีคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ศาสตราจารย์ ดร.สุจิต บุญบงการ	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าภาควิชา การปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา หงษ์ไกร เลิศ	รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการปกครอง คณะรัฐ ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. รองศาสตราจารย์พงศ์เพ็ญ ศกุนตาทัย	รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. รองศาสตราจารย์ สุขุม นवलสกุล	รองศาสตราจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
6. ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้ช่วย เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง มหาดไทย
7. ดร.พีรพันธ์ พาลุสุข	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดยโสธร รองประธานคณะกรรมการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร รอง เลขาธิการฝ่ายกฎหมายพรรคเอกภาพ หัวหน้าภาควิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต
8. นายชุมพล ศิลปอาชา	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี

ชื่อ	ตำแหน่งในขณะเก็บข้อมูล
9. ดร.เจริญ คันทวงศ์	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง เกษตรและสหกรณ์
10. ศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สุขสำราญ	รองคณบดีฝ่ายวิจัย คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
11. รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา สุจริตธนาภิรมย์	รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองผู้อำนวยการสถาบัน เอเชียศึกษา
12. รองศาสตราจารย์ ดร.กมล สุขพานิช - ชั้นอปราย	รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
13. รองศาสตราจารย์ประพันธ์พงศ์ เวชชาชีวะ	รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาและแผนงาน สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์
14. รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ จันทรวงศ์	รองศาสตราจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
15. รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ สถาอานันท์	รองศาสตราจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
16. รองศาสตราจารย์ นรนิติ เศรษฐบุตร	รองศาสตราจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
17. รองศาสตราจารย์ ดร.นิยม รัฐอมฤต	รองศาสตราจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
18. รองศาสตราจารย์ ดร.บรรพต วีระลัย	รองศาสตราจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง รองประธานสาขาสังคมวิทยา สภาวิจัยแห่งชาติ ประธานอนุกรรมการสังคมวิทยาแนวพุทธ สวช.

- ประธานกรรมการฝ่ายวิชาการมูลนิธิอีสาน เขียว
เป็นวิทยากรบรรยายในสถาบันต่าง ๆ
19. รองศาสตราจารย์สิทธิพันธ์ พุทธนุญ รองศาสตราจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัมภางค์ ปาณิกบุตร รองอธิการบดีฝ่ายบริหารมหาวิทยาลัยรามคำแหง
ที่ปรึกษาคณะกรรมการปกครองสภาผู้แทน
ราษฎร เป็นวิทยากรในการให้ความรู้ เรื่องการ
พัฒนาพรรคการเมืองแก่พรรคต่าง ๆ
21. รองศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง รองศาสตราจารย์ประจำคณะรัฐประศาสนศาสตร์
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า)
22. ดร.ลลิตา ฤกษ์สำราญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร
เลขานุการคณะกรรมการการศึกษา
สภาผู้แทนราษฎร

ภาคผนวก ข

ที่ ทม 0309/7052

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

สิงหาคม 2532

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน

เนื่องด้วย น.ส.สุจิตรา จันโทภาส นิลิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาทัศนคติของผู้เชี่ยวชาญทางการเมือง การปกครองที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อประสบการณ์การเรียนค้าวิชาชีพโดยในการศึกษาภาค บังคับ พุทธศักราช 2542" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สำลี ทองธิว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้นิสิตขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการแสดงทัศนคติต่อประเด็นต่าง ๆ โดยการแจก แบบสอบถามแก่ท่าน

จึงเรียนมา เพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาตอบแบบสอบถามดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

แผนกมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2150895-9 ต่อ 3530

คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามรอบที่ 2

เรียน

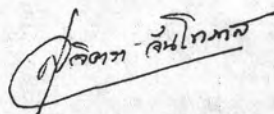
ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านที่ได้แสดงทรรศนะเกี่ยวกับ
ประสบการณ์การเรียนรู้ด้านประชาธิปไตยในการศึกษาภาคบังคับ พุทธศักราช 2542 ในรอบแรก
ผู้วิจัยได้รวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญรวม 22 ท่าน มาจำแนกเป็นข้อคำถามโดยพยายาม
อย่างยิ่ง ที่จะคงความหมายตามทรรศนะของผู้เชี่ยวชาญและรวบรวม เนื้อหาที่มีความหมาย
ใกล้เคียงกันไว้ในข้อเดียวกัน

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามรอบที่ 2 ซึ่งมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เชี่ยวชาญให้
น้ำหนักความสำคัญของข้อคำถามแต่ละข้อ ตามค่าชี้แจงแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมนี้

อนึ่ง เนื่องจากข้อคำถามทุกข้อมีความสำคัญยิ่งในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงใคร่
ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามรอบที่ 2 นี้ทุกข้อและเพื่อความเที่ยงตรงของ
การวิจัย ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านโปรดตอบแบบสอบถามรอบที่ 2 นี้ภายในเวลา
1 สัปดาห์ หลังจากที่ท่านได้รับแบบสอบถามนี้แล้ว

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถาม
ในรอบที่ 3 และขอกราบขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นางสาวสุจิตรา จันโทภาส)

นิสิตบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันที่ มกราคม 2533

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์คอบแบบสอบถามรอบสุดท้าย

เรียน

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านที่ได้แสดงทรรศนะเกี่ยวกับ
ประสพการณ์การเรียนด้านวิชาชีพโดยในการศึกษาภาคบังคับ พุทธศักราช 2542 ในรอบที่ 1
และรอบที่ 2 แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามรอบที่ 3 ซึ่งเป็นรอบสุดท้ายของการวิจัย
ผู้วิจัยได้แสดงให้เห็นความสอดคล้องของความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จากการตอบแบบ
สอบถามรอบที่ 2 โดยระบุค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และอันดับคะแนนความคิดเห็น
ของท่านซึ่งตอบไว้ในรอบที่ 2 ดังนี้

ค่ามัธยฐาน แสดงด้วยเครื่องหมาย *

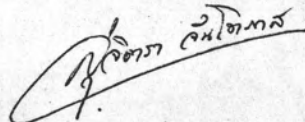
พิสัยระหว่างควอไทล์ แสดงด้วยเครื่องหมาย —

อันดับคะแนนที่ท่านตอบในรอบที่ 2 แสดงด้วยเครื่องหมาย Δ

จุดมุ่งหมายของการตอบแบบสอบถามในรอบนี้ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญทราบความ
คิดเห็นของกลุ่มและทบทวนคำตอบของตนเอง โดยผู้เชี่ยวชาญอาจเปลี่ยนคำตอบใหม่หรือจะ
ยังคงยืนยันคำตอบ เดิมก็ได้ในการตอบครั้งสุดท้ายนี้ หากท่านไม่ได้ตอบข้อความใดหรือต้องการ
เปลี่ยนแปลงคำตอบของข้อความในรอบที่ผ่านมา ขอความกรุณาเขียนเครื่องหมาย \checkmark ลงใน
ช่องระดับคะแนนที่เลือกใหม่ในแบบสอบถามรอบนี้ และหากท่านจะยังคงคำตอบ เดิมกรุณาให้
เหตุผลในการยืนยันคำตอบ เดิมด้วย ในกรณีที่คำตอบของท่านในข้อความนั้นอยู่นอกขอบข่ายของ
พิสัยระหว่างควอไทล์

ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาจากท่านตอบแบบสอบถามรอบสุดท้ายนี้ ซึ่งใช้เวลาในการ
ตอบไม่เกิน 10 นาที การตอบแบบสอบถามทั้งสามรอบนี้มีความสำคัญและมีความหมายอย่างยิ่ง
สำหรับการวิจัย เมื่อเสร็จสิ้นการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยจะจัดส่งผลการวิจัยครั้งนี้ให้ท่านทราบ และ
สุดท้ายนี้ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นางสาวสุจิตรา จันโทภาส)

แบบสอบถาม

เรื่อง

การศึกษาทัศนคติของผู้เชี่ยวชาญทางการ เมืองการปกครองที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
ต่อประสบการณ์การเรียนด้านประชาธิปไตยในการศึกษาภาคบังคับ

พุทธศักราช 2542

คำชี้แจงแบบสอบถามรอบที่ 1

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและรวบรวมทรรศนะของผู้เชี่ยวชาญทางการเมือง การปกครอง ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อประสบการณ์การเรียนด้านประชาธิปไตยในการศึกษาภาค บังคับ พุทธศักราช 2542 ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่มีประโยชน์ยิ่งต่อการวางแผนทางใน การจัดการศึกษาภาคบังคับที่ส่งเสริม และพัฒนาประชาธิปไตยของไทย

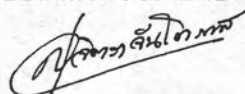
วิธีรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ เทคนิคเดลฟาย (Delphi Techniques) โดยสอบถามทรรศนะของผู้เชี่ยวชาญ 3 ถึง 4 รอบ แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามรอบแรก ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงทรรศนะอย่างเต็มที่ในประเด็นกว้าง สำหรับ ใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามในรอบที่ 2, 3 หรือรอบที่ 4 การตอบแบบสอบถามในรอบ หลัง ๆ จะใช้เวลาน้อยกว่าการตอบแบบสอบถามในรอบแรกนี้มาก เนื่องจากแบบสอบถามรอบที่ 2, 3 หรือ 4 เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเพียงแต่ตอบตามน้ำหนักความสำคัญของ คำถามในแบบสอบถามเท่านั้น

ในแบบสอบถามรอบแรกนี้ ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะศึกษาและรวบรวมทรรศนะของ ท่านในเรื่องต่อไปนี้

1. การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของไทย ในพุทธศักราช 2542
2. บุคลิกภาพประชาธิปไตยของคนไทยที่พึงประสงค์ ในพุทธศักราช 2542
3. แนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยแก่นักเรียน ในพุทธศักราช 2542
4. บทบาทของครูในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยแก่นักเรียน ในพุทธศักราช 2542
5. เนื้อหาสาระและกิจกรรมด้านประชาธิปไตยที่ควรจัดให้นักเรียนในการศึกษา ภาคบังคับ พุทธศักราช 2542

ทรรศนะของท่านต่อคำถามแต่ละข้อมีคุณค่ายิ่งต่อการวิจัยนี้ และเพื่อความเที่ยงตรง ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดแสดงทรรศนะในแบบสอบถามนี้ ทุกข้อ โดยละเอียด ภายในเวลา 1 สัปดาห์ หลังจากที่ท่านได้รับแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุจิตรา จันโทภาส)

เอกสารเพิ่มเติม

เพื่อใช้ประกอบในการออกแบบสอบถาม

1. ข้อตกลงเรื่องคำที่ใช้ในแบบสอบถาม

<p>ประชาธิปไตย (Democracy)</p>	<p>ผู้วิจัยหมายถึง ประชาธิปไตยที่เน้นความสำคัญของปัจเจกชน (Individual) เสรีภาพ (Liberty) และความเสมอภาค (Equality) เท่านั้น</p>
<p>บุคลิกภาพประชาธิปไตย (Democratic Personality)</p>	<p>ผู้วิจัยหมายถึง ลักษณะท่าทีของบุคคลที่เอื้ออำนวยหรือส่งเสริมต่อการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย</p>
<p>เนื้อหาสาระ (Content)</p>	<p>ผู้วิจัยหมายถึง เรื่องหรือใจความสำคัญที่นักเรียนควรเรียนรู้</p>
<p>กิจกรรม (Activity)</p>	<p>ผู้วิจัยหมายถึง กระบวนการที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้</p>

2. เนื้อหาสาระเกี่ยวกับประชาธิปไตยที่บรรจุในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

หน่วยที่ 1 สิ่งมีชีวิต

หน่วยย่อยที่ 1 ตัวเรา

5. มนุษย์สัมพันธ์

- 5.1 ความหมายและความสำคัญของมนุษย์สัมพันธ์
- 5.2 การปฏิบัติตนต่อผู้อื่น
- 5.3 การสร้างมนุษย์สัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล
- 5.4 การรู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

หน่วยที่ 2 ชีวิตในบ้าน

1. หน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกในครอบครัว
 - 1.1 คุณสมบัติของสมาชิกที่ดีของครอบครัว

1.2 หน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกในครอบครัว

1.3 ความสำคัญของหัวหน้าครอบครัวและสมาชิกคนอื่น ๆ

หน่วยที่ 3 สิ่งที่อยู่รอบตัวเรา

หน่วยย่อยที่ 1 การดำเนินชีวิตในสังคม

1. ลักษณะของชุมชนชนบทและชุมชน เมือง
2. บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกที่มีต่อชุมชน
3. การพัฒนาชุมชน
4. บทบาทของประชาชนในการพัฒนาชุมชน
5. ความสำคัญของอาชีพต่าง ๆ ที่มีผลต่อ เศรษฐกิจในชุมชน
6. การพัฒนาอาชีพของบุคคลในชุมชน
7. ความรักถิ่นที่อยู่
8. สาเหตุของการย้ายถิ่นที่อยู่ เพื่อการประกอบอาชีพ

หน่วยที่ 4 ชาดิไทย

หน่วยย่อยที่ 2 ประวัติศาสตร์สมัยกรุงศรีอยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์

หน่วยย่อยที่ 3 บุคคลสำคัญ ประวัติและผลงานหรือวีรกรรมโดยย่อ

หน่วยย่อยที่ 5 วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียม ประเพณีไทย

หน่วยย่อยที่ 7 กฎหมายและหน้าที่ความรับผิดชอบของพล เมือง

1. กฎหมายที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน
2. บทบาทและหน้าที่ของตำรวจ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เกี่ยวกับการรักษา
กฎหมาย
3. หน้าที่และความรับผิดชอบของพล เมือง
 1. รักษาไว้ซึ่งความเป็นไทย
 2. ปฏิบัติตนตามกฎหมาย
 3. ร่วมมือกับ เจ้าหน้าที่ของบ้าน เมือง
 4. ใช้วิจารณญาณในการ เชื่อถือข่าวกรองที่เกี่ยวกับความมั่นคง
ของชาติ

5. มีความจงรักภักดีและป้องกันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
6. มีหน้าที่เสียภาษีอากร
7. รักษาไว้ซึ่งความสามัคคีของคนในชาติ
8. ป้องกันชาติ
9. การรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมไทย

หน่วยที่ 5 การทำมาหากิน

หน่วยย่อยที่ 5 จรรยาบรรณและระเบียบกฎหมาย เกี่ยวกับอาชีพที่ควรทราบ

1. จรรยาบรรณ

1.1 ความหมายและความสำคัญของจรรยาบรรณ

1.2 ลักษณะของจรรยาบรรณ

- ความซื่อสัตย์ต่ออาชีพ
- การรักษาฝีมือในการผลิต
- การรักษาคุณภาพและปริมาณของสิ่งที่ผลิต

2. กฎหมาย เกี่ยวกับการทำงานและการประกอบอาชีพ

2.1 สำนักงานจัดหางานของรัฐและ เอกชน

2.2 ค่าจ้างแรงงานและสัญญาจ้าง

2.3 การคุ้มครองแรงงาน

2.4 การสงเคราะห์อาชีพ

หน่วยย่อยที่ 7 การรวมกลุ่มและสหกรณ์

หน่วยที่ 11 การเมืองและการปกครอง

หน่วยย่อยที่ 1 พื้นฐานทางการเมือง

1. การปกครองของชุมชนและรัฐ

1.1 สภาตำบล สภาเทศบาล สภาจังหวัด สภาผู้แทนราษฎร

1.2 ผู้มีหน้าที่ในการปกครองของชุมชนและรัฐ (ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน

นายกเทศมนตรี นายอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัด นายกรัฐมนตรี)

2. หน้าที่และคุณสมบัติของผู้นำ ผู้ตามที่ดี
3. อำนาจอธิปไตยในการปกครองประเทศ

หน่วยย่อยที่ 2 สถาบันพระมหากษัตริย์และสถาบันการปกครอง

1. สถาบันพระมหากษัตริย์
2. สถาบันการปกครอง
 - 2.1 รัฐสภา
 - 2.2 คณะรัฐมนตรี
 - 2.3 ศาล

หน่วยย่อยที่ 3 ภัยต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย

หน่วยที่ 12 ข้าราชการ และวันสำคัญ

หมายเหตุ : การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแผนการสอนระบุไว้ว่า ให้ใช้กระบวนการกลุ่มเป็นหลัก เพื่อฝึกในเรื่องการรู้จักรับผิดชอบ การทำงานร่วมกับผู้อื่น การทำงานอย่างมีขั้นตอน

แบบสอบถามรอบที่ 1

ในการศึกษาทัศนคติของผู้เชี่ยวชาญทางการเมืองการปกครองที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ต่อประสบการณ์การเรียนรู้ด้านประชาธิปไตยในการศึกษาภาคบังคับ พุทธศักราช 2542 นี้ ผู้วิจัยจะ กล่าวถึง "ประชาธิปไตย" ในความหมายที่ให้ความสำคัญกับปัจเจกชน (Individual) เสรีภาพ และความเสมอภาค (Equality) เท่านั้น เนื่องจากนักรัฐศาสตร์แต่ละท่านให้ความหมายของ ประชาธิปไตยแตกต่างกันออกไป ในความแตกต่างจะมีจุดรวมทางความคิดของนักรัฐศาสตร์ที่ เหมือนกัน 3 ประการ ดังนี้ เพื่อให้การศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์และได้ประโยชน์จากงาน วิจัยอย่างเต็มที่ ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาประชาธิปไตยในความหมาย 3 ประการดังกล่าว

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์บริบททางสังคมในเรื่องวัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครองและการศึกษา ทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคต ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มี สถานการณ์สำคัญต่าง ๆ เกิดขึ้นและอาจมีผลกระทบต่อการพัฒนาประชาธิปไตย เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการแสดงทัศนคติที่มีแนวโน้มที่จะ เป็นไปได้ในช่วงปีพุทธศักราช 2542

บริบททางสังคม พุทธศักราช 2475

ก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครองในพุทธศักราช 2475 สถานการณ์ทางเศรษฐกิจตกต่ำ มีผลกระทบต่อฐานะทางการคลังของประเทศ ทำให้ต้องปลดข้าราชการทหาร-พลเรือนจำนวนมาก ออก สร้างความไม่พอใจให้กับข้าราชการเหล่านั้น ในวงราชการเกิดระบบอภิสิทธิ์ชน ซึ่งถูกมองว่า มีสาเหตุมาจากฝ่ายพระมหากษัตริย์ เป็นการทำลายขวัญและกำลังใจของข้าราชการที่ดี สถานการณ์ เหล่านี้ทำให้ประชาชนเกิดความไม่พอใจกับระบอบการปกครองเดิม ซึ่งไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่ เกิดขึ้นได้ จึงเกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชเป็นระบอบประชาธิปไตย ภายหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง คณะราษฎรได้ให้ความสำคัญและเห็นความจำเป็นที่จะ ใช้การศึกษา เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนให้สอดคล้องกับการปกครองระบอบใหม่ จึงได้จัดการศึกษาภาคบังคับให้ ทั่วถึงอย่างเต็มที่ เพื่อเป็นรากฐานสำคัญในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย และเน้นการศึกษา เพื่ออาชีพในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ แต่ไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากยึดหลักสูตรของต่างประเทศ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสภาพสังคม ในขณะนั้นก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานขึ้น

บริบททางสังคม. พุทธศักราช 2500

พุทธศักราช 2500 ประเทศไทยอยู่ในสภาพหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 แม้เวลาจะล่วงเลยมาถึง 12 ปีแล้วก็ตามแต่ก็ยังคงประสบกับปัญหา เศรษฐกิจตกต่ำ สภาพความชำรุดทรุดโทรมของบ้านเมืองและความเดือดร้อนของประชาชน ทำให้ผู้นำรัฐบาลขณะนั้นคือ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เร่งรัดนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยใช้ความเด็ดขาดและอำนาจ ผลการพัฒนาทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำทาง เศรษฐกิจและการกระจุกตัวของกลุ่มธุรกิจผูกขาด ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมทางสังคม การพัฒนาการศึกษาโดยขยายการศึกษาภาคบังคับและ เน้นการอาชีวศึกษามีผลทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามาก เกินความต้องการของสังคม เกิดปัญหาการว่างงาน เพิ่มขึ้นสร้างความเดือดร้อนและความไม่พอใจให้กับประชาชนมากขึ้น รวมทั้งการใช้ความเด็ดขาดและอำนาจในการปกครองประเทศของผู้นำ ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวรวมตัวของกลุ่มประชาชนอาชีพต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้มีผลผลักดันไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมืองในเวลาต่อมา

บริบททางสังคม พุทธศักราช 2516

การเมืองในช่วงก่อนเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 นั้นเป็นสถานการณ์ของการผูกขาดและใช้อำนาจทางการเมือง - การทหารที่ไม่ชอบธรรมของผู้นำรัฐบาลคือ จอมพลถนอม กิตติขจร รวมทั้งปัญหาทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองที่สะสมมาในอดีต ก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างนิสิต นักศึกษาและประชาชน ซึ่งมีการตื่นตัวต่อสภาพปัญหาต่าง ๆ และต้องการแสวงหาคำตอบให้กับปัญหานั้นกับรัฐบาล อันทำให้เกิดพลังการเคลื่อนไหวคัดค้านอำนาจของรัฐบาลและเรียกร้องเสรีภาพทั่วไป จนมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลและมีความตื่นตัวทางการเมืองมากขึ้น หลังเหตุการณ์ "14 ตุลา" ความพยายามในการวางรากฐานประชาธิปไตยดำเนินไปอย่างเข้มข้น รัฐบาลชุดใหม่พยายามปรับปรุงโครงสร้างทางการเมืองและระบบราชการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น การพัฒนาประเทศ เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรม ซึ่งจำเป็นต้องอาศัย เงินกู้ยืมและ เงินลงทุนจากต่างประเทศ เป็นการเพิ่มภาระหนี้สินให้กับประเทศในปีต่อมา ขณะนั้น เศรษฐกิจไทยขาดเสถียรภาพอย่างมาก ซึ่งเป็นผลกระทบมาจากภาวะ เศรษฐกิจโลกตกต่ำและวิกฤตการณ์น้ำมัน รวมทั้งปัญหาเรื่องการกระจายรายได้และความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ ปัญหาการว่างงาน ซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรังมาตั้งแต่ในอดีต ถึงแม้ได้พัฒนาการศึกษาให้สัมพันธ์กับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพื่อมุ่งแก้ปัญหาดังกล่าวและปัญหาด้านคุณภาพของประชาชนโดยยึดปรัชญาที่ว่า "การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม" แล้วก็ตาม แต่ปัญหาเหล่านั้นยังคงอยู่และเป็นพลังผลักดันให้เกิดเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 ในเวลาต่อมา

บริบททางสังคม พุทธศักราช 2532

ในปัจจุบัน (พุทธศักราช 2532) ประเทศไทยมีการขยายตัวทาง เศรษฐกิจอย่างมากในช่วง 6 เดือนแรก สาเหตุสำคัญมาจากการขยายตัวที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างมหาศาลของการส่งออก การท่องเที่ยวและการลงทุน ซึ่งสามารถคลี่คลายปัญหาใหญ่ ๆ เช่น ปัญหาการว่างงานและปัญหาหนี้สินจากต่างประเทศได้บ้าง จนเกิดความหวังใหม่ที่ว่าไทยจะสามารถเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (NIC's) ได้ในไม่ช้า อย่างไรก็ตามการพัฒนาทาง เศรษฐกิจนี้ยังก่อให้เกิดปัญหาการกระจายรายได้และความเหลื่อมล้ำให้แก่ประชาชน เช่น เดิมและก่อให้เกิดปัญหาค่าครองชีพ ปัญหาชุมชนแออัดในเขตเมือง ปัญหาสังคม ปัญหาสุขภาพอนามัย ปัญหามลภาวะและปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ และ เนื่องจากการพัฒนา เศรษฐกิจ เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ระบบการศึกษาไม่สามารถผลิตทรัพยากรบุคคลได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน ทำให้เกิดปัญหาการว่างงานในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ และปัญหาการขาดแคลนแรงงานในสาขาวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงจำเป็นต้องมีการทบทวนแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 และแสวงหาทิศทางการจัดการศึกษาและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องตามความต้องการของประเทศ เร่งขยายการศึกษาภาคบังคับและขยายโอกาสทางการศึกษาในทุกระดับ ผลการพัฒนาการศึกษาทำให้อัตราการ เรียน เพิ่มขึ้นและมีส่วนช่วยให้ช่องว่างของคนในสังคมแคบลง ส่วนการพัฒนาการศึกษาจะเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด เป็น เรื่องที่ต้องติดตามกันต่อไป สำหรับการพัฒนาด้านการเมืองการปกครองเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิและ เสรีภาพมากขึ้น การพัฒนาประชาธิปไตยและสถาบันทางการเมืองยังไม่เด่นชัด ยังคงลักษณะการผูกขาดอำนาจทางการเมืองและผลประโยชน์ทางธุรกิจ การมีรัฐบาลผสมซึ่งถือว่าเป็นรัฐบาลประชาธิปไตยตามรูปแบบ เนื่องจากคณะรัฐมนตรีเกือบทุกคนมาจากการเลือกตั้ง สิ่งนี้เป็นนิมิตหมายอันดีว่า "ประชาธิปไตย" จะพัฒนายิ่งขึ้น

แนวโน้มสภาพสังคม เศรษฐกิจและการศึกษาในพุทธศักราช 2542

ในช่วงทศวรรษหน้าหรือช่วงพุทธศักราช 2542 ได้มีผู้ทำการวิจัยโดยได้คาดการณ์แนวโน้มที่จะเป็นไปได้มากที่สุดในด้านสังคม เศรษฐกิจและการศึกษาเช่น พงศ์สิริ สำลี ยุพดี กะจะวงษ์ สมสมัย บุญอ่อน สิริถนอม รัตนะรัต ทรรษา ประนอมสกุล ศิริรักษ์ พ่วงพรพิทักษ์ ชนิดา รัชพลเมือง รัตนา ดุงคสวัสดิ์ ประภาศรี สีทอ่ำไพ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เอกวิทย์ ณ ถลาง พบว่า ประเทศไทยในช่วงพุทธศักราช 2542 จะมีการพัฒนาไปสู่ประเทศอุตสาหกรรมการเกษตรและมีแนวโน้ม เป็นประเทศอุตสาหกรรมมากขึ้น มีแนวโน้มในการใช้เครื่องจักรและเทคโนโลยีในการผลิต

2. ท่านคิดว่าบุคลิกภาพของคนไทย ในพุทธศักราช 2542 ควรจะเป็นเช่นไร จึงจะ
ส่งเสริมและพัฒนาประชาธิปไตยของไทย

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. แนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยแก่นักเรียนในการศึกษาภาคบังคับ
พุทธศักราช 2542 ตามทรรศนะของท่าน

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. บทบาทของครูในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยแก่นักเรียนในการ
ศึกษาภาคบังคับ พุทธศักราช 2542 ตามทรรศนะของท่าน

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. ท่านคิดว่าควรมี เนื้อหาสาระและกิจกรรมใดบ้างที่ควรจัดให้ เป็นความรู้พื้นฐานใน การส่งเสริมและพัฒนาประชาธิปไตยแก่นัก เรียนในการศึกษาภาคบังคับ พุทธศักราช 2542

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณอย่างสูง

แบบสอบถามรอบที่ 2

การศึกษาทัศนคติของผู้เชี่ยวชาญทางการเมืองการปกครองที่เกี่ยวข้องกับ
การศึกษาต่อประสบการณ์การเรียนด้านประชาธิปไตยในการศึกษาภาคบังคับ

พุทธศักราช 2542

คำชี้แจงแบบสอบถามรอบที่ 2

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามรอบที่ 2 ของการวิจัยเรื่อง "การศึกษาทัศนคติของผู้เชี่ยวชาญทางการเมืองการปกครองที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อประสบการณ์การเรียนด้านประชาธิปไตย ในการศึกษาภาคบังคับ พุทธศักราช 2542" ซึ่งมีข้อความถาม 5 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของไทย
ในพุทธศักราช 2542
- ตอนที่ 2 บุคลิกภาพของคนไทยที่จะส่งเสริมและพัฒนาประชาธิปไตย
ในพุทธศักราช 2542
- ตอนที่ 3 แนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยแก่นักเรียนใน
การศึกษาภาคบังคับ พุทธศักราช 2542
- ตอนที่ 4 บทบาทของครูในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย
ให้นักเรียน
- ตอนที่ 5 เนื้อหาสาระและกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาประชาธิปไตยที่ควร
จัดให้นักเรียน

จุดมุ่งหมายของแบบสอบถามฉบับนี้คือ ให้ผู้เชี่ยวชาญให้นำหนักตามความสำคัญของ
ข้อความถาม โดยการเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนน

ระดับคะแนนมีความหมายดังนี้

5	หมายถึง	มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นมากที่สุด
4	หมายถึง	มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นมาก
3	หมายถึง	มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นปานกลาง
2	หมายถึง	มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นน้อย
1	หมายถึง	มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อความ	แนวโน้มที่จะเกิดขึ้น				
	มากที่สุด				น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ประเทศไทยจะพัฒนาไปสู่ความเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่.....	✓				

จากตัวอย่าง หมายความว่า ท่านเห็นว่าแนวโน้มที่ประเทศไทยจะพัฒนาไปสู่ความเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ เกิดขึ้นมากที่สุด

ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาจากท่านตอบแบบสอบถามในแต่ละตอนให้ครบทุกข้อ ทั้งนี้เพื่อที่ผลการวิจัยจะได้มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการคาดการณ์ในอนาคต

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

แบบสอบถามรอบที่ 2

ตอนที่ 1 การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของไทย ในพุทธศักราช 2542

ข้อความ	แนวโน้มที่จะเกิดขึ้น				
	มาก ที่สุด				น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
1. สภาพโดยทั่วไปของการเมืองการปกครองไทย					
1.1 เป็นประชาธิปไตยและมีความเข้มแข็งมากขึ้นทั้งโครงสร้างและวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย.....					
1.2 พัฒนาไปสู่ประชาธิปไตยเพียงรูปแบบ มิใช่เนื้อหาหรือแก่นแท้ของประชาธิปไตย.....					
1.3 จะมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อให้เยาวชนอายุ 18 ปี บริบูรณ์มีสิทธิในการเลือกตั้ง.....					
1.4 สภาพสังคมแบบพหุนิยม (Pluralism) จะมีมากขึ้น ทำให้กลุ่มหนึ่งกลุ่มใดครอบงำการเมืองได้ลำบาก จะมีแรงถ่วงดุลย์จากกลุ่มต่าง ๆ เช่น สื่อมวลชน นักศึกษาและทหาร.....					
1.5 มีความสัมพันธ์อย่างมากกับการเมืองระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในเขตเอเชียแปซิฟิก.....					
1.6 การเมืองจะมี เศรษฐกิจ เป็นฐานสนับสนุนและมี ลักษณะทุนนิยมผูกขาด.....					
1.7 การบริหารประเทศมีลักษณะแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ปราศจากความจริงจังและความจริงใจโดยเฉพาะ ปัญหาความยากจน.....					

ข้อความ	แนวโน้มที่จะเกิดขึ้น				
	มากที่สุด				น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1.8 รูปแบบการปกครองอยู่ในลักษณะรวมอำนาจ มีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นบ้าง แต่ท้องถิ่นไม่มีศักยภาพเพียงพอ จึงต้องพึ่งพารัฐบาลต่อไป สิ่งเหล่านี้นำไปสู่ปัญหาความขัดแย้งในการบริหารประเทศ.....					
1.9 การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครองของไทยจะไม่รวดเร็วและรุนแรง เนื่องจากมีหน่วยงานที่พยายามรักษาสภาพเดิมเอาไว้ พยายามควบคุมกระบวนการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทางการเมือง.....					
1.10 การเมืองการปกครองของไทย จะยังไม่เป็นประชาธิปไตยที่แท้จริง เนื่องจาก					
(1) ความเป็นอยู่ขั้นพื้นฐานของประชาชนยังไม่สมบูรณ์					
(2) ขาดความจริงจังและจริงจังของผู้รับผิดชอบทุกระดับ					
(3) สภาพสังคมพื้นฐาน ได้แก่ ครอบครัวและโรงเรียน					
(4) สภาพแวดล้อมภายในสังคม เช่น ผู้มีอำนาจ กลุ่มผลประโยชน์ โครงสร้างการบริหารในระดับต่าง ๆ					
<u>2. สถาบันทางการเมือง</u>					
2.1 การทำงานของรัฐสภาจะมีระบบและแผนงานมากขึ้น ได้รับการพัฒนาให้มีลักษณะเป็นที่พึ่งและเป็นความหวังของประชาชนมากขึ้น.....					

ข้อความ	แนวโน้มที่จะเกิดขึ้น				
	มากที่สุด				น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
2.2 พรรคการเมืองมีแนวโน้มที่จะพัฒนาใน เรื่องรูปแบบที่เป็นมาตรฐานและเป็นสถาบันมากขึ้น มีนโยบายที่ก้าวหน้าและมีความพิถีพิถันในการเลือกหัวหน้าพรรคมากขึ้น.....					
2.3 สมาชิกพรรคจะเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย.....					
2.4 เป็นพลังหลักค้ำให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญและนโยบายที่สำคัญต่าง ๆ ให้เป็นประชาธิปไตยมากขึ้น.....					
2.5 แนวโน้มที่พรรคการเมืองใดจะได้เสียงเกินครึ่งหนึ่งในการเลือกตั้งและสามารถบริหารประเทศได้เพียงพรรคเดียวมีน้อย.....					
2.6 รัฐบาลต้องแสดงบทบาทในการประสานผลประโยชน์ระหว่างกลุ่ม ซึ่งจะมีผลต่อความมั่นคงของรัฐบาลเอง.....					
2.7 การบริหารประเทศจะคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่และจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น.....					
3. ประชาชน					
3.1 จิตสำนึกทางการเมืองของประชาชนสูงขึ้น.....					
3.2 ประชาชนใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น.....					
3.3 ประชาชนมีบทบาทในการปกครองตนเองมากขึ้นในรูปของการปกครองส่วนท้องถิ่นและการปกครองส่วนภูมิภาค.....					
3.4 ประชาชนที่ได้รับการศึกษาในระดับสูงจะมีความรู้และฐานะทางเศรษฐกิจสูงขึ้น คำนึงถึงสิทธิและการรวมกลุ่มเพื่อการต่อสู้เรียกร้องมากขึ้น มีผลทำให้เป็นประชาธิปไตยมากขึ้น.....					

ข้อความ	แนวโน้มที่จะเกิดขึ้น				
	มากที่สุด				น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
3.5 การเลือกพรรคโดยพิจารณา นโยบายของพรรคจะมีมากกว่า การเลือกตัวบุคคล.....					
3.6 สื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ มีความรับผิดชอบและคำนึงถึง ประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่.....					
3.7 สุขุมการประชาธิปไตยแบบ เสรีนิยมและความ เชื่อดัง เดิมใน เรื่องบุญนำกรรมแต่งจะถูกใช้ เป็นเครื่องมือคอกย้าให้ ประชาชนยอมรับในชนชั้นที่มีอำนาจทางการเมือง ซึ่งเป็น ตัวบั่นทอนสำนึกในความเป็นประชาธิปไตยให้ลดลง.....					
4. นักการเมือง					
4.1 การใช้เงินซื้อเสียงลดความสำคัญลง.....					
4.2 ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถจากระบบราชการ โดยเฉพาะ ข้าราชการทหารจะ เข้าสู่ระบบการเมืองมากขึ้น.....					
4.3 นักการเมืองที่มีพื้นฐานมาจากนักธุรกิจหรือมีความสัมพันธ์ กับกลุ่มธุรกิจจะมีบทบาทมากในช่วงแรกของระยะ 10 ปี และจะค่อย ๆ ลดบทบาทลง					
4.4 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะมีคุณภาพและมีลักษณะ เป็น ประชาธิปไตยมากขึ้น มีบทบาทที่โดดเด่น เฉพาะบุคคลและ ได้รับการยอมรับมากขึ้น.....					
4.5 นักการเมือง (ฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร) จะอยู่ใน ตำแหน่งจนครบวาระ โดยไม่ถูกแทรกแซงจากฝ่ายทหาร.....					
5. กลุ่มผลประโยชน์					
5.1 ข้าราชการ ทหาร นักการเมืองและนักธุรกิจ จะรวมตัว กันเป็นกลุ่มเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ร่วมกันจากหลักการ ประชาธิปไตย.....					

ข้อความ	แนวโน้มที่จะเกิดขึ้น				
	มากที่สุด				น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
5.2 กลุ่มธุรกิจจะมีบทบาททางการเมืองเพิ่มขึ้นโดยใช้การเลือกตั้ง เป็น เครื่องมือที่จะช่วยสร้างความชอบธรรมในการเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมือง.....					
5.3 การโกงกิน การคอร์รัปชันจะชอนเร้นมากขึ้น ไม่โจ่งแจ้ง เช่นในบัจจุบัน.....					
5.4 การต่อสู้ทางการเมืองจะ เข้มข้นและหลายรูปแบบยิ่งขึ้น ไม่เน้นอุดมการแต่จะ เน้นผลประโยชน์ของกลุ่ม.....					
5.5 การจัดสรรหรือการประสานผลประโยชน์จะ เป็น เครื่องมือสำคัญในการรักษาอำนาจทางการเมือง ซึ่งแค่ เดิมอาศัยฐานสนับสนุนจากทหาร.....					
5.6 ทหาร เห็นว่าการที่นักธุรกิจ เข้ามามีบทบาทอย่างมากทางการเมือง เป็นภัยคุกคามความมั่นคงของประเทศไทยในรูปแบบใหม่ ค่ะจะมีการเตรียมพร้อมสำหรับ เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น.....					

ตอนที่ 2 บุคลิกภาพของคนไทยที่จะส่งเสริมและพัฒนาประชาธิปไตย ในพุทธศักราช 2542

ข้อความ	แนวโน้มที่จะเกิดขึ้น				
	มากที่สุด				น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. รู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและสังคม.....					
2. มีความรู้ความสามารถ เข้าใจสิ่งต่าง ๆ และสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้ดี.....					
3. มีลักษณะผู้นำและผู้ตามที่ดี.....					
4. มีคุณธรรมและระเบียบวินัยในตนเอง.....					
5. มีทักษะในการทำงานกลุ่มอย่างเป็นระบบและพยายามพัฒนากลุ่มของคนให้มีประสิทธิภาพ.....					
6. มีลักษณะ "จิตใจเปิดกว้าง" (Open minded).....					
7. มีลักษณะของการประนีประนอม ผ่อนปรนในเรื่องการใช้ความรุนแรงทั้งในกรรม วาจากรรมและกายกรรม.....					
8. มีบุคลิกภาพที่ตรงข้ามกับบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม (Authoritarian Personality)					
9. รู้คุณค่าและยอมรับในกฎเกณฑ์หรือกติกาประชาธิปไตย.....					
10. รู้จักสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในระบบประชาธิปไตย.....					
11. รู้จักวิพากษ์วิจารณ์ผู้อื่นอย่างมีเหตุผลและตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งความเป็นจริง.....					
12. ตระหนักในสิทธิทางการเมืองที่มีอยู่และใช้สิทธินั้นด้วยความสำนึกความหลักการประชาธิปไตย.....					
13. เป็นผู้ที่มีความตื่นตัวและความกระตือรือร้นทางการเมือง.....					

ตอนที่ 3 แนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยแก่นักเรียนในการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
พุทธศักราช 2542

ข้อความ	แนวโน้มที่จะเกิดขึ้น				
	มากที่สุด				น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
<p><u>1. การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา</u></p> <p>1.1 จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาให้เท่าเทียมกันทั้งในแง่วัสดุ-อุปกรณ์ ครูผู้สอน รวมทั้ง เทคโนโลยีในการสอน เพื่อเน้น "ความเสมอภาค" ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของประชาธิปไตย.....</p> <p>1.2 การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาให้สอดคล้องและต่อเนื่องทั้ง 3 ระดับคือ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา โดยเฉพาะระดับประถมศึกษาควรปูพื้นฐานประชาธิปไตยให้มั่นคง.....</p> <p>1.3 รัฐ เป็นผู้รับผิดชอบในการสร้างหลักสูตรหรือจัดทำโครงการต่าง ๆ ที่เน้นสอนความเป็นจริงทั้งในเรื่องสังคม เศรษฐกิจและการเมือง.....</p> <p>1.4 มีการพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอนภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากที่สุด เพื่อฝึกพื้นฐาน จิตสำนึกความเป็นประชาธิปไตยในจิตใจและปลูกฝังนักเรียนให้รักท้องถิ่นของคน.....</p> <p>1.5 กระทรวงศึกษาธิการต้องยกเลิกนโยบายที่ให้ครู-อาจารย์แต่งเครื่องแบบข้าราชการสอนนักเรียน เนื่องจากเป็นการชี้ให้นักเรียนเห็นระบบเจ้าขุนมูลนายซึ่งตรงข้ามกับหลักการประชาธิปไตย.....</p>					

ข้อความ	แนวโน้มที่จะเกิดขึ้น				
	มากที่สุด				น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1.6 จำเป็นอย่างยิ่งที่ทางโรงเรียนที่จะจัดครู-อาจารย์ที่มีความรู้-ความชำนาญในหลักการประชาธิปไตยโดยสอนในระดับต้น เพื่อ เป็นการปูพื้นฐานที่ดีและมั่นคง.....					
1.7 การนำระบบการเรียนการสอนตามแบบโรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย มาใช้ในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ.....					
2. การเรียนการสอน					
2.1 จำเป็นต้องให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับหลักการประชาธิปไตยโดยในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกัน.....					
2.2 การถ่ายทอดคุณค่าความเป็น "คนของสังคม" ให้แก่นักเรียน มิใช่มุ่งแต่การถ่ายทอดความรู้เท่านั้น.....					
2.3 การส่งเสริมให้นักเรียนได้รับรู้หรือมีบทบาทในเรื่องการเมืองการปกครองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ.....					
2.4 เน้นกิจกรรมที่นักเรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม การประสานงานระหว่างสมาชิกกลุ่ม โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน.....					
2.5 การหลีกเลี่ยงการสอนที่จะทำให้เด็กนักเรียนยึดถือค่านิยมที่ขัดต่อหลักการประชาธิปไตย เช่น "เดินตามผู้ใหญ่หมาไม่กัด" "อย่าแกว่งเท้าหาเสี้ยน".....					
2.6 เน้นการใช้สื่อการสอนจากสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์.....					
2.7 ปลูกฝังบุคลิกภาพประชาธิปไตยแก่นักเรียนในรูปแบบที่หลากหลาย.....					

ข้อความ	แนวโน้มน่าจะเกิดขึ้น				
	มากที่สุด				น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
2.8 การจัดให้มีการอบรมหรือการสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูอาจารย์ในสังกัดต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนที่ส่งเสริมบุคลิกภาพประชาธิปไตยให้แก่นักเรียน.....					
2.9 บุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีและให้ความร่วมมือกันในการสร้างวิถีชีวิต สังคมและวัฒนธรรมให้เป็นประชาธิปไตย เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้จากสภาพความเป็นจริงมิใช่เรียนรู้เฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น.....					
2.10 โรงเรียนต้องมีปรัชญาที่แน่นอนในอันที่จะพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยแก่นักเรียนและส่งเสริมให้ผู้ปกครองตระหนักถึงความสำคัญและให้ความร่วมมือ.....					

ตอนที่ 4 บทบาทของครูในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยให้แก่นักเรียน

ข้อความ	แนวโน้มที่จะเกิดขึ้น				
	มากที่สุด				น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. บทบาทของครูในการสอน					
1.1 ครูต้องมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยและทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี.....					
1.2 ครู เปลี่ยนบทบาทจากผู้สอน เป็นผู้ให้ความรู้หรือคำปรึกษา โดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่อบอุ่นและกระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงออก.....					
1.3 ให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับหลักการประชาธิปไตย และปลูกฝังความมีสำนึกในสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย.....					
1.4 เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปกครองตนเอง.....					
1.5 นำประเด็นต่าง ๆ ให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือวิพากษ์วิจารณ์ โดยใช้หลักเหตุและผล.....					
1.6 ส่งเสริมให้นักเรียนได้ติดตามผลการอภิปรายในรัฐสภาทางสื่อมวลชนต่าง ๆ.....					
1.7 ปลูกฝังให้นักเรียนแสวงหาความรู้และเชื่อในวิธีการหาเหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์.....					
1.8 จัดหาและรวบรวมเอกสารต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าและจัดกิจกรรมเกี่ยวกับประชาธิปไตย					

ข้อความ	แนวโน้มที่จะเกิดขึ้น				
	มากที่สุด				น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
2. บทบาทในการชั้นนำชุมชน					
2.1 ส่งเสริมและเป็นตัวอย่างที่ดีในการใช้สิทธิออกเสียง เลือกตั้ง.....					
2.2 ให้ความรู้และความร่วมมือในการจัดฝึกอบรม หรือ การจัดโครงการต่าง ๆ แก่ชุมชน เช่น การอบรมการ เลี้ยงดูเด็กแบบประชาธิปไตยให้แก่ผู้ปกครอง โครงการ อาสาพัฒนาชุมชน.....					
2.3 สร้างบรรยากาศความร่วมมือแบบ "Two-way communication" ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเพื่อ ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตยแก่นักเรียน.....					
2.4 จัดโรงเรียนให้เป็นแหล่งบริการความรู้และข่าวสาร ต่าง ๆ ในชุมชน.....					

ตอนที่ 5 เนื้อหาสาระและกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาประชาธิปไตยที่การจัดให้แก่ักเรียน

ข้อความ	แนวโน้มที่จะเกิดขึ้น				
	มากที่สุด				น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. เนื้อหาสาระ					
1.1 ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายอาชญากรรมและกฎหมายแรงงานละเอียด มากขึ้นไป ควรคิดให้น้อยลงและสอนเฉพาะที่จำเป็นและ สำคัญ					
1.2 การจัดระบบเนื้อหาให้เหมาะสม โดยเน้นให้นักเรียน เรียนรู้จากสิ่งง่ายและใกล้ตัว รวมทั้งให้เรียนรู้ทั้งระบบ มิใช่เรียนรู้เฉพาะส่วนหนึ่งส่วนใดของระบบ.....					
1.3 จัดเนื้อหาต่อไปนี้อย่างเพิ่ม เติมลงในหลักสูตร					
(1) ความรู้เกี่ยวกับตัวเองและการพัฒนาตนเอง					
(2) ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชีวิต สิ่งแวดล้อม และชุมชน					
(3) ความรักในถิ่นที่อยู่					
(4) การวิเคราะห้เหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ชาติไทย					
(5) ประวัติศาสตร์ร่วมสมัย					
(6) กระบวนการผลิต					
(7) ประชาธิปไตย					
- ลักษณะและการสร้างสังคมประชาธิปไตยที่ดี					
- สิทธิและ เสรีภาพในสังคมประชาธิปไตย					
- บุคลิกภาพประชาธิปไตย					

ข้อความ	แนวโน้มที่จะเกิดขึ้น				
	มากที่สุด				น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
(8) สิทธิมนุษยชน					
(9) รัฐธรรมนูญและหลักการสำคัญ					
(10) ลักษณะของนักการเมืองและพรรคการเมืองที่ดี					
(11) การเลือกตั้งและการทุจริตทางการเมือง					
(12) บทบาทและหน้าที่ของฝ่ายต่าง ๆ ในสถาบันทางการเมือง					
(13) สภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและปัญหาต่าง ๆ ในปัจจุบันและอนาคต					
(14) การเมืองเปรียบเทียบ					
(15) รัฐบาล					
2. กิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาประชาธิปไตย					
กิจกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ให้นักเรียนเป็นผู้ดำเนินการโดยมีครูเป็นที่ปรึกษา					
2.1 กิจกรรมในห้องเรียน					
1. การอภิปรายหาทางแก้ปัญหาต่าง ๆ ในห้องเรียน					
2. การสนทนาปัญหาบ้านเมือง					
3. คณะกรรมการนักเรียนประจำห้องเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น การรักษาความสะอาด การปกครองตนเอง					
4. กิจกรรมสัมพันธ์ชีวิตเพื่อน (เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ความเป็นอยู่และวิถีชีวิตของแต่ละบุคคลในรูปแบบต่าง ๆ)					
5. กิจกรรมจัดป้ายแสดงความคิดเห็น					
6. กิจกรรมวิเคราะห์ข่าวและเหตุการณ์					

ข้อความ	แนวโน้มที่จะเกิดขึ้น				
	มากที่สุด				น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
2.2 กิจกรรมในโรงเรียน					
1. กิจกรรมการจำลองรูปแบบการทำงานแบบรัฐสภา.....					
2. สภานักเรียน.....					
3. กิจกรรมการจัดนิทรรศการ.....					
4. การสัมมนาปัญหาบ้านเมือง.....					
5. กิจกรรมการสังเกตหรือการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ.....					
6. กิจกรรมพบปะนักการเมืองในท้องถิ่นหรือสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร.....					
7. ทัศนศึกษาสถาบันการปกครองทั้งระดับท้องถิ่นและระดับ ชาติ.....					
8. กิจกรรมการศึกษาการทำงานของนักการเมือง.....					

แบบสอบถามรอบที่ 3

การศึกษาทัศนคติของผู้เชี่ยวชาญทางการเมืองการปกครองที่เกี่ยวข้องกับ
การศึกษาต่อประสบการณ์การเรียนด้านประชาธิปไตยในการศึกษาภาคบังคับ

พุทธศักราช 2542

คำชี้แจงแบบสอบถามรอบสุดท้าย

ระดับคะแนนและ เครื่องหมายที่ใช้มีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง ข้อความนั้นมีแนวโน้มที่จะ เกิดขึ้นหรือควรจะเป็นมากที่สุด
- 4 หมายถึง ข้อความนั้นมีแนวโน้มที่จะ เกิดขึ้นหรือควรจะเป็นมาก
- 3 หมายถึง ข้อความนั้นมีแนวโน้มที่จะ เกิดขึ้นหรือควรจะเป็นปานกลาง
- 2 หมายถึง ข้อความนั้นมีแนวโน้มที่จะ เกิดขึ้นหรือควรจะเป็นน้อย
- 1 หมายถึง ข้อความนั้นมีแนวโน้มที่จะ เกิดขึ้นหรือควรจะเป็นน้อยที่สุด
- * หมายถึง คำมัธยฐานของคำตอบที่กลุ่มผู้ เชี่ยวชาญตอบ
- หมายถึง ช่วงพิสัยระหว่างควอไทล์ของคำตอบที่กลุ่มผู้ เชี่ยวชาญตอบ
- Δ หมายถึง คำตอบที่ท่านตอบไว้ในรอบที่ 2 หากท่านไม่ได้ตอบข้อใดจะ ไม่แสดง Δ ไว้ในข้อนั้น

กรุณาให้อันดับคะแนนตามที่ท่านคิดว่ามีแนวโน้มที่จะ เกิดขึ้นหรือควรจะเป็น โดย

1. เขียน เครื่องหมาย \checkmark ในช่องระดับคะแนนที่เลือกใหม่ หากต้องการให้คำตอบใหม่หรือต้องการเปลี่ยนแปลงคำตอบ
2. เขียน เหตุผล หากต้องการยืนยันคำตอบ เดิมในกรณีคำตอบของท่านอยู่นอก ขอบข่ายพิสัยระหว่างควอไทล์

ตัวอย่าง

ข้อความ	แนวโน้มที่จะเกิดขึ้น					เหตุผล
	มากที่สุด				น้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1	
ก. ประเทศไทยจะพัฒนาไปสู่ความเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่	Δ		✓ *			
ข. การพัฒนาอุตสาหกรรมส่วนใหญ่มุ่งเน้นการผลิตสินค้าเกษตรอุตสาหกรรม		*			Δ	น่าจะเน้นการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมมากกว่า

จากตัวอย่างในข้อ ก หมายความว่า คำตอบของท่านในรอบที่ 2 (Δ) คือ 5 ซึ่งอยู่นอกพิสัยระหว่างควอไทล์ (—) ของคำตอบที่ผู้เชี่ยวชาญตอบ และท่านต้องการเปลี่ยนแปลงคำตอบเป็น 4 ซึ่งอยู่ในขอบเขตของพิสัยระหว่างควอไทล์ ไม่ต้องให้เหตุผลในการเปลี่ยนแปลงคำตอบ

จากตัวอย่างในข้อ ข หมายความว่า คำตอบของท่านในรอบที่ 2 (Δ) คือ 2 ซึ่งอยู่นอกพิสัยระหว่างควอไทล์ (—) ของคำตอบที่ผู้เชี่ยวชาญตอบ และท่านยืนยันในคำตอบเดิม ต้องให้เหตุผลทุกครั้งในการยืนยันคำตอบที่อยู่นอกพิสัยระหว่างควอไทล์นั้น

แบบสอบถามรอบที่ 3

ตอนที่ 1 การเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยของไทย ในพุทธศักราช 2542

ข้อความ	แนวโน้มที่จะเกิดขึ้น					เหตุผล
	มากที่สุด				น้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1	
1. เป็นประชาธิปไตยและมีความ เข้มแข็งมากขึ้นทั้งโครงสร้าง และวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย.....			*			
2. พัฒนาไปสู่ประชาธิปไตยเพียงรูปแบบ มิใช่เนื้อหาหรือแก่นแท้ ของประชาธิปไตย.....			*			
3. สภาพสังคมแบบพหุนิยม (Pluralism) จะมีมากขึ้นทำให้ กลุ่มหนึ่งกลุ่มใดครอบงำการเมืองได้ลำบาก จะมีแรงถ่วงดุลย์ จากกลุ่มต่าง ๆ เช่น สื่อมวลชน นักศึกษาและทหาร.....			*			
4. มีความสัมพันธ์อย่างมากกับการเมืองระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในเขตเอเชียแปซิฟิก.....			*			
5. การเมืองจะมีธุรกิจ เป็นฐานสนับสนุนและมีลักษณะทุนนิยมผูกขาด.....			*			
6. การบริหารประเทศมีลักษณะแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ปราศจาก ความจริงจังและความจริงใจโดยเฉพาะปัญหาความยากจน.....			*			
7. รูปแบบการปกครองอยู่ในลักษณะรวมอำนาจ มีการกระจาย อำนาจสู่ท้องถิ่นบ้าง แต่ท้องถิ่นไม่มีศักยภาพเพียงพอ จึงต้องพึ่งพารัฐบาลต่อไป สิ่งเหล่านี้นำไปสู่ปัญหาความขัดแย้งในการ บริหารประเทศ.....			*			
8. การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครองของไทยจะไม่ รวดเร็วและรุนแรง เนื่องจากมีหน่วยงานที่พยายามรักษาสภาพ เดิมเอาไว้ พยายามควบคุมกระบวนการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทางการเมือง.....			*			

ข้อความ	แนวโน้มที่จะเกิดขึ้น					เหตุผล
	มากที่สุด				น้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1	
9. การเมืองการปกครองของไทยหากยังไม่เป็นประชาธิปไตยที่แท้จริงอาจเนื่องมาจาก						
(1) ความเป็นอยู่ขั้นพื้นฐานของประชาชนยังไม่สมบูรณ์ตาม อรรถภาพ.....			*			
(2) ขาดความจริงจังและจริงใจของผู้รับผิดชอบทุกระดับ.....		*				
(3) สภาพแวดล้อมภายในสังคม เช่น ผู้มีอำนาจ กลุ่มผลประโยชน์ โครงสร้างการบริหารในระดับต่าง ๆ			*			
10. การทำงานของรัฐสภาจะมีระบบและแผนงานมากขึ้น ได้รับการพัฒนาให้มีลักษณะเป็นที่พึ่งและเป็นความหวังของประชาชนมากขึ้น.....			*			
11. แนวโน้มที่พรรคการเมืองใดจะได้เสียง เกินครึ่งหนึ่งในการเลือกตั้ง และสามารถบริหารประเทศได้เพียงพรรคเดียวมีน้อย.....			*			
12. รัฐบาลแสดงบทบาทในการประสานผลประโยชน์ระหว่างกลุ่มซึ่งจะมีผลต่อความมั่นคงของรัฐบาลเอง.....		*				
13. จิตสำนึกทางการเมืองของประชาชนสูงขึ้น.....			*			
14. ประชาชนที่ได้รับการศึกษาในระดับสูงจะมีความรู้และฐานะทางเศรษฐกิจสูงขึ้น คำนึงถึงสิทธิและการรวมกลุ่มเพื่อการต่อรองมากขึ้น มีผลทำให้เป็นประชาธิปไตยมากขึ้น.....			*			
15. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะมีคุณภาพและมีลักษณะ เป็นประชาธิปไตยมากขึ้น มีบทบาทที่โดดเด่นเฉพาะบุคคลและได้รับการยอมรับมากขึ้น.....			*			
16. นักการเมือง (ฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร) จะอยู่ในตำแหน่งจนครบวาระ โดยไม่ถูกแทรกแซงจากฝ่ายทหาร.....			*			
17. ข้าราชการ ทหาร นักการเมืองและนักธุรกิจ จะรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ร่วมกันจากหลักการประชาธิปไตย.....			*			

ข้อความ	แนวโน้มที่จะเกิดขึ้น					เหตุผล
	มากที่สุด				น้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1	
18. กลุ่มธุรกิจจะมีบทบาททางการเมือง เพิ่มขึ้นโดยใช้การเลือกตั้ง เป็นเครื่องมือที่จะช่วยสร้างความชอบธรรมในการเข้าสู่ ตำแหน่งทางการเมือง.....		*				
19. การโกงกิน การคอร์รัปชันจะอาศัยความชอบธรรม ระเบียบ ข้อบังคับและกฎหมาย เป็น เครื่องมือ.....			*			
20. การต่อสู้ทางการเมืองจะเข้มข้นและหลายรูปแบบยิ่งขึ้น ไม่นับ อุคมการแต่จะ เน้นผลประโยชน์ของกลุ่ม.....			*			
21. การจัดสรรหรือการประสานผลประโยชน์จะ เป็น เครื่องมือสำคัญ ในการรักษาอำนาจทางการเมือง ซึ่งแต่เดิมอาศัยฐานสนับสนุน จากทหาร.....			*			

ตอนที่ 2 บุคลิกภาพของคนไทยที่จะส่งเสริมและพัฒนาประชาธิปไตย ในพุทธศักราช 2542

ข้อความ	แนวโน้มนที่ควรส่งเสริม					เหตุผล
	มากที่สุด				น้อยที่สุด	
		5	4	3		
1. มีความรู้ความสามารถ เข้าใจสิ่งต่าง ๆ และสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้ดี.....			*			
2. มีทักษะในการทำงานกลุ่มอย่าง เป็นระบบและพยายามพัฒนากลุ่มของคนให้มีประสิทธิภาพ.....			*			
3. รู้จักสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย.....			*			
4. รู้จักวิพากษ์วิจารณ์ผู้อื่นอย่างมี เหตุผลและตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งความจริง.....			*			
5. ตระหนักในสิทธิทางการเมืองที่มีอยู่และใช้สิทธินั้นด้วยความสำนึกตามหลักการประชาธิปไตย.....			*			

ตอนที่ 3 แนวทางในการพัฒนาคุณภาพประชาธิปไตยโดยแก่นักเรียนในการศึกษาภาคบังคับ

พุทธศักราช 2542

ข้อความ	แนวโน้มที่ควรจะทำ					เหตุผล
	มากที่สุด				น้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1	
1. การจัดการศึกษาภาคบังคับ						
1.1 จัดการศึกษาภาคบังคับให้เท่าเทียมกันทั้งในแง่วัสดุอุปกรณ์ ครูผู้สอน รวมทั้งเทคโนโลยีในการสอน เพื่อเน้น "ความเสมอภาค" ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของประชาธิปไตย.....			*			
1.2 การจัดการศึกษาภาคบังคับให้สอดคล้องและต่อเนื่องทั้ง 3 ระดับคือ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา โดยเฉพาะระดับประถมศึกษาควรปูพื้นฐานประชาธิปไตยให้มั่นคง.....			*			
1.3 รัฐเป็นผู้รับผิดชอบในการสร้างหลักสูตรหรือจัดทำโครงการต่าง ๆ ที่เน้นสอนความเป็นจริงทั้งในเรื่องสังคม เศรษฐกิจและการเมือง.....			*			
1.4 มีการพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอนภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากที่สุด เพื่อฝึกพื้นฐานจิตสำนึกความเป็นประชาธิปไตยในจิตใจและปลูกฝังนักเรียนให้รักท้องถิ่นของตน.....			*			
1.5 จำเป็นอย่างยิ่งที่ทางโรงเรียนต้องจัดครู-อาจารย์ที่มีความรู้-ความชำนาญในหลักการประชาธิปไตยสอนในระดับต้น เพื่อเป็นการปูพื้นฐานที่ดีและมั่นคง.....			*			
2. การเรียนการสอน						
2.1 จำเป็นต้องให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับหลักการประชาธิปไตยในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกัน.....			*			
2.2 การถ่ายทอดคุณค่าความเป็น "คนของสังคม" ให้แก่นักเรียน มิใช่มุ่งแต่การถ่ายทอดความรู้เท่านั้น.....			*			

ข้อความ	แนวโน้มนที่ควรจะทำ					เหตุผล
	มากที่สุด				น้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1	
2.3 การส่งเสริมให้นักเรียนได้รับรู้หรือมีบทบาทในเรื่อง การเมืองการปกครองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ.....			*			
2.4 เน้นกิจกรรมที่นักเรียนได้ทำงานร่วมกัน เป็นกลุ่ม การ ประสานงานระหว่างสมาชิกกลุ่ม โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน.....			*			
2.5 การหลีกเลี่ยงการสอนที่จะทำให้นักเรียนยึดถือค่านิยมที่ขัดต่อ หลักการประชาธิปไตย เช่น "เดินตามผู้ใหญ่หมาไม่กัด" "อย่าแกว่งเท้าหาเสี้ยน".....			*			
2.6 เน้นการใช้สื่อการสอนจากสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์.....			*			
2.7 ปลุกฝังบุคลิกภาพประชาธิปไตยแก่นักเรียนในรูปแบบที่ หลากหลาย.....			*			
2.8 การจัดให้มีการอบรมหรือการสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระหว่างครูอาจารย์ในสังกัดต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางในการ พัฒนาการเรียนการสอนที่ส่งเสริมบุคลิกภาพประชาธิปไตย ให้นักเรียน.....			*			
2.9 โรงเรียนต้องมีปรัชญาที่แน่นอนในอันที่จะพัฒนาบุคลิกภาพ ประชาธิปไตยแก่นักเรียนและส่งเสริมให้ผู้ปกครองตระหนัก ถึงความสำคัญและให้ความร่วมมือ.....			*			

ตอนที่ 4 บทบาทของครูในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตยให้นักเรียน

ข้อความ	แนวโน้มที่ควรจะทำ					เหตุผล
	มากที่สุด				น้อยที่สุด	
		5	4	3		
1. <u>บทบาทของครูในการสอน</u>						
1.1 ครูต้องมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยและทำตัว เป็นแบบอย่างที่ดี.....			*			
1.2 ครู เปลี่ยนบทบาทจากผู้สอน เป็นผู้ให้ความรู้หรือคำปรึกษา โดยเน้นนักเรียน เป็นศูนย์กลาง เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่อบอุ่น และกระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงออก.....			*			
1.3 ให้ความรู้แก่นักเรียน เกี่ยวกับหลักการประชาธิปไตยและปลูกฝังความมีสำนึกในสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย.....			*			
1.4 เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปกครองตนเอง.....			*			
1.5 นำประเด็นต่าง ๆ ให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือวิพากษ์วิจารณ์ โดยใช้หลัก เหตุและผล.....			*			
1.6 ส่งเสริมให้นักเรียนได้ติดตามผลการอภิปรายในรัฐสภาทางสื่อมวลชนต่าง ๆ			*			
1.7 ปลูกฝังให้นักเรียนแสวงหาความรู้และ เชื่อ ในวิธีการหาเหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์.....			*			
1.8 จัดหาและรวบรวมเอกสารต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าและจัดกิจกรรมเกี่ยวกับประชาธิปไตย.....			*			

ข้อความ	แนวโน้มนั้ควรจะทำ					เหตุผล
	มาก ที่สุด				น้อย ที่สุด	
	5	4	3	2	1	
2. บทบาทในการชี้นำชุมชน						
2.1 ส่งเสริมและ เป็นตัวอย่างที่ดีในการใช้สิทธิออกเสียง เลือกตั้ง.....			*			
2.2 ให้ความรู้และความร่วมมือในการจัดฝึกอบรม หรือการจัด โครงการต่าง ๆ แก่ชุมชน เช่น การอบรมการเลี้ยงดูเด็ก แบบประชาธิปไตยให้แก่ผู้ปกครอง โครงการอาสาพัฒนา ชุมชน.....			*			
2.3 สร้างบรรยากาศความร่วมมือแบบ "Two-way communication" ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเพื่อส่งเสริม พัฒนาประชาธิปไตยแก่นักเรียน.....			*			
2.4 จัดโรงเรียนให้เป็นแหล่งบริการความรู้และข่าวสารต่าง ๆ ในชุมชน.....			*			

ตอนที่ 5 เนื้อหาสาระและกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาประชาธิปไตยที่ควรจัดให้แก่ักเรียน

ข้อความ	แนวโน้มที่ควรจะทำ					เหตุผล
	มาก				น้อย	
	ที่สุด	5	4	3	2	
1. เนื้อหาสาระ						
1.1 ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายอาชั้พและกฎหมายแรงงานละเอียดมากเกินไป ควรคัดให้น้อยลงและสอนเฉพาะที่จำเป็นและสำคัญ.....			*			
1.2 การจัดระบบเนื้อหาให้เหมาะสม โดยเน้นให้นักเรียนเรียนรู้จากสิ่งง่ายและใกล้ตัว รวมทั้งให้เรียนรู้ทั้งระบบ มิใช่เรียนรู้เฉพาะส่วนหนึ่งส่วนใดของระบบ.....			*			
1.3 จัดเนื้อหาต่อไปนี้อย่างเพิ่ม เติมลงในหลักสูตร			*			
(1) ความรู้เกี่ยวกับตัวเองและการพัฒนาตนเอง.....			*			
(2) ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชีวิต สิ่งแวดล้อม และชุมชน.....			*			
(3) ความรักในถิ่นที่อยู่.....			*			
(4) การวิเคราะห์เหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ชาติไทย.....			*			
(5) ประวัติศาสตร์ร่วมสมัย.....			*			
(6) กระบวนการผลิต.....			*			
(7) ประชาธิปไตย.....			*			
- ลักษณะและการสร้างสังคมประชาธิปไตยที่ดี.....			*			
- สิทธิและ เสรีภาพในสังคมประชาธิปไตย.....			*			
- บุคลิกภาพประชาธิปไตย.....			*			
(8) สิทธิมนุษยชน.....			*			
(9) รัฐธรรมนูญและหลักการสำคัญ.....			*			

ข้อความ	แนวโน้มที่ควรจะทำ					เหตุผล
	มากที่สุด				น้อยที่สุด	
		5	4	3		
(10) ลักษณะของนิกการ เมืองและพรรคการเมืองที่ดี.....			*			
(11) การเลือกตั้งและการทุจริตทางการเมือง.....			*			
(12) บทบาทและหน้าที่ของฝ่ายต่าง ๆ ในสถาบันทางการเมือง.....			*			
(13) สภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและปัญหาต่าง ๆ ใน ปัจจุบันและอนาคต.....			*			
(14) การเมืองเปรียบเทียบ.....				*		
(15) รัฐบาล.....				*		
2. <u>กิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาประชาธิปไตย</u>						
กิจกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ นักเรียนเป็นผู้ดำเนินการโดยมีครูเป็นที่ปรึกษา						
2.1 <u>กิจกรรมในห้องเรียน</u>						
(1) การอภิปรายหาทางแก้ปัญหาต่าง ๆ ในห้องเรียน.....			*			
(2) การสนทนากับผู้มาเยือน.....			*			
(3) คณะกรรมการนักเรียนประจำห้องเรียนในคานต่าง ๆ เช่น การรักษาความสะอาด การปกครองตนเอง.....			*			
(4) กิจกรรมจัดป้ายแสดงความคิดเห็น.....			*			
(5) กิจกรรมวิเคราะห์ข่าวและเหตุการณ์.....			*			

ข้อความ	แนวโน้มที่ควรจะทำ					เหตุผล
	มากที่สุด				น้อยที่สุด	
		5	4	3		
2.2 กิจกรรมในโรงเรียน						
(1) กิจกรรมการจำลองรูปแบบการทำงานแบบรัฐสภา.....			*			
(2) สถานักเรียน.....			*			
(3) กิจกรรมการจัดนิทรรศการ.....			*			
(4) การสัมมนาวิทยุหว่าน เมือง.....			*			
(5) กิจกรรมการสังเกตหรือการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ.....			*			
(6) กิจกรรมหพบปะนักรการเมือง ในท้องถิ่นหรือสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร.....			*			
(7) ทัศนศึกษาสถาบันการปกครองทั้งระดับท้องถิ่นและ ระดับชาติ.....			*			
(8) กิจกรรมการศึกษาการทำงานของนักรการเมือง.....			*			

ไปรตระบุ

1. ตำแหน่งที่ท่านดำรงอยู่ในปัจจุบัน
2. หน้าที่หรือความรับผิดชอบในโครงการหรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่
นอกเหนือจากข้อ 1

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

ประวัติผู้เขียน

นางสาวสุจิตรา จันโทภาส เกิดเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ.2504 ที่อำเภอเมือง
จังหวัดนครราชสีมา สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาการประถมศึกษา
จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อปีการศึกษา 2526 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประถมศึกษา ที่ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เมื่อปีการศึกษา 2530 และในปีการศึกษา 2531 ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาเพื่อทำหน้าที่ "ผู้ช่วยสอน
และ/หรือวิจัย" ของบัณฑิตวิทยาลัยและมูลนิธิไอสถานุเคราะห์ ได้รับทุนอุดหนุนโครงการวิจัยของ
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 2,550 บาท และทุนจากมูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์
พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี จำนวน 7,000 บาท
ปัจจุบันรับราชการที่โรงเรียนวัดบ้านหนองตลุมไม้ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์